

TASZÁR

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
2017

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS, POLGÁRMESTERI ÉS FŐÉPÍTÉSZI KÖSZÖNTŐ
 2. TASZÁR BEMUTATÁSA
 3. ÖRÜKSÉGEINK
 4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL
MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK
 5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ
AJÁNLÁSOK
 6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA
Épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok,
anyaghasználat, színek, homlokzatképzések), kerítések, kertek,
zöldfelületek kialakítása
 7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA
Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki
berendezések
- FORRÁSJEGYZÉK, ELŐKÉPEK KÖSZÖNETNYÍLVÁNÍTÁS**

1. BEVEZETÉS

POLGÁRMESTERI KÖSZÖNTŐ

Taszár község képviselő-testülete és valamennyi állampolgára nevében tisztelettel köszöntök minden kedves olvasót! Nagy öröm, és megtiszteltetés számomra, hogy kézbe vette településünk arculati kézikönyvét.

Taszár község Kaposvártól 8 km-re helyezkedik el Keleti irányban, és neve a több, mint öt évtizedes katonai repülőtérrel vált híressé, közismertté. Községünk település szerkezete speciális tulajdonságaival tükrözi egyben a városias és a falusi jelleget.

Az elkészített településképi arculati kézikönyv összeállításával arra törekedtünk, hogy olyan információkat osszunk meg az olvasóval, amelyek segítik az itt élők, és ide látogatók eligazodását a település értékeinek és lehetőségeinek a megismerésében.

A kézbevert arculati kézikönyv fő feladata a vizuális kultúra iránti érzékenység fejlesztése, a szemléletformálás mellett az egységes településképi kialakítása, vonzóvá tétele. Épített és természeti környezetünk alakulása, alakítása nem csak magánügyünk, hiszen a tevékenységünkkel a környezetünkre mi is hatással vagyunk.

Remélem, hogy településarculati kézikönyvünk forgatásakor felkeltettük érdeklődését, és ellátogat településünkre, ahol megtapasztalja Taszár község szépségét és az itt élő emberek vendégszeretétét.

Kellemes lapozgatást kívánok.

Taszár, 2017 december

Pataki Sándor polgármester

FŐÉPÍTÉSZI KÖSZÖNTŐ

*Mottó: „Azért vagyunk a világban, hogy valahol
otthon legyünk benne”*

Tamási Áron

A településképi arculati kézikönyv fő feladata a vizuális kultúra iránti érzékenyságünk fejlesztése, a szemléletformálás.

Településeink épített és természeti környezetének kialakulását földrajzi, történelmi, gazdasági, világnézeti és szociális okok befolyásolják. Minden település, építmény mutatja az ott élők gazdasági, szellemi és mentális állapotát is. Környezetünk minőségi formálásával, segíteni tudjuk a településen élők életminőségét. Fontos, hogy az elmúlt több, mint fél évszázadban kialakult szemléletünket, mely szerint az egyik legfontosabb életcél

*„Ami lent van, az megfelel annak, ami fent van, és ami fent van, az
megfelel annak, ami lent van,
hogy az egyetlen varázslatának műveletét végrehajtsd.”
Ókori smaragdtábla felirata magyarul*

az „önmegvalósítás” kissé
átértelmezzük. Ezen
személetünk térbeli
lenyomataivá váltak

településeink is, e szerint fejlődtek, változtak. A II. világháború előtti emberek könnyebben beillesztették magukat a társadalomba, és e szerint alakították környezetüket is, ezért tudtak létrejönni egységes településképek. Mára ez megváltozott. A településképi arculati kézikönyv készítésének fő célja, hogy segítsük a településszerkezetbe, településképbe való illeszkedés iránti elkötelezettségünket, legyünk bár tulajdonosok, önkormányzatok, építészek vagy mérnökök.

Az arculati kézikönyvben megtalálhatóak a településképet befolyásoló olyan elemek, melyek szerepének általában nem tulajdonítunk túl nagy jelentőséget. (Víz- és adótornyok, felszín feletti hálózatok és oszlopaik, utcaszelvények, árkok, kapubehajtók kialakításai, utcabútorok, információs- és hirdetőtáblák, kerítések, fasorok, környezetrendezések, növényesítések, részletképzések...)

A település arculatával való foglalkozás természetesen nem kampánymunka. Sok év kitartó és következetes erőfeszítése szükséges ahhoz, hogy látható eredményt is fel tudjunk mutatni. „A településfejlesztés, az egy türelmes műfaj.” Ehhez a hasznos munkához kívánok a településen hosszú távon élni akaró, és tudó lakókat, gazdasági szereplőket, lehetőséget, elhivatott és jó szakembereket. Kívánom, hogy a közös munka által, sikerüljön a településen a hagyományokra épülő, 21. századi színvonalú, minőségi életteret biztosítani.

Bánkuti Melitta főépítész

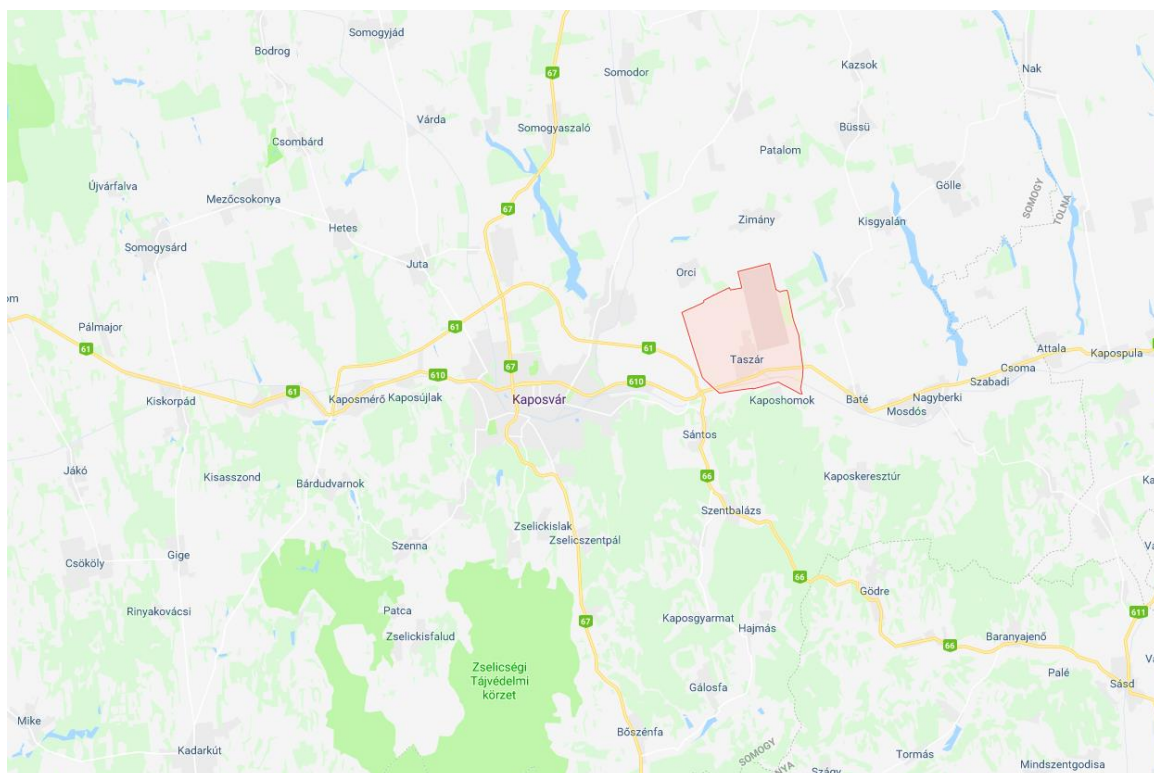
*A településkép védelméről szóló 2016. évi LXXVI. törvény 4.§ (2) bekezdés értelmében:
„(2) A kézikönyv a – települések természeti és épített környezete által meghatározott – településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. A kézikönyv feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit, és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.”*

2. TASZÁR BEMUTATÁSA

A település bemutatása, általános településkép, településkarakter

*Mottó: „Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj...”
(Radnóti Miklós)*

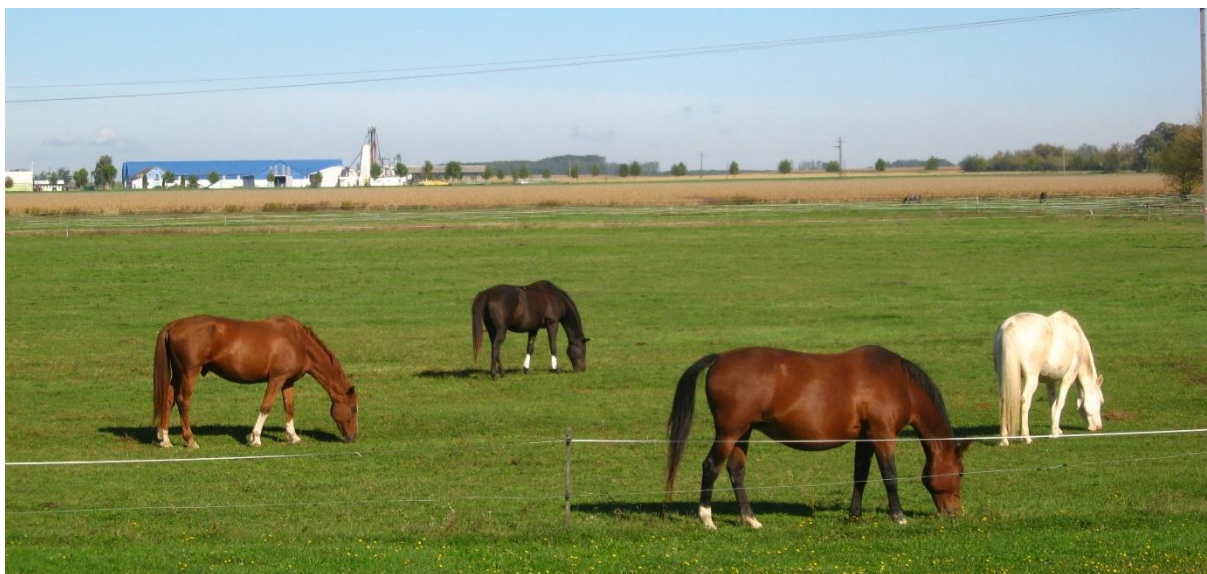
forrás: Google Maps

Taszár Kaposvártól 8-km-re keletre fekszik, a 61-es főút mentén. A megyeszékhely felől a településhez közeledve még az Orci patak előtt a végtelenség érzetét keltő rét zöldjében egy mozdulatlan gólya áll, amely másnap is ugyanott látható és az autóval suhanó átutazó fejében felmerül a gyanú, hogy ez a piros csőrű, nagy fehér madár nem élő. És valóban, misztikus, tavaszjelző madarunk egy valódi gólya mása műanyagból. Egy időnként erre utazó szegedi család helyezte el afölötti nosztalgiából, mert az Alföldhöz hasonló, végtelenbe nyúló rét valaha a gólyák rendszeres tartózkodási helye volt. Azért van itt múlt idő, mert szeretett madarunk egyedszáma az utóbbi években csökkenni látszik.

A Kapos folyóhoz szemmel alig láthatóan lejtő síkság a falu lakóinak letelepedési helye. Nyugatról az Orci patak szegélyezi, mely a sík területen látszólag egy vonalzóval karcolt szabályozott meder, amelynek sekély vizében a közeli Göllében született legendás természetírónk, Somogy szerelmese, Fekete István is pecázott egykor, a patak felsőbb folyása mentén fekvő Répás-pusztá egykori pedagógusa, Diósi Sándor közlése szerint.

forrás: Hartner Rudolf

A falu keleti felén határvonal a Tócsári vízfolyás, amelynek medre mentén már nem a nyugati oldali síkság jellemző, hanem itt szelíd hullámokat vetett a geológiai felületképzés. A két patak között a falu keleti felének közelében egy időszakos vízfolyás is található, mely telítettsége esetén ugyanúgy igyekszik a Kapos felé, mint nagyobb társai.

A vízfolyások között a terep jórészt síkfelületű, enyhe déli lejtéssel a Kapos folyó felé, mely a befogadott felületi csapadékvizet tovább szállítja keleti irányba.

A település környékén máshol is hasonló morfológiai viszonyok jellemzőek. A Kapos bal partján síkfelületek, jobb felén pedig a Zselicség keleti térségének jórészt észak-déli völgyei és 200-250 méterre emelkedő szelíd, barátságos dombjai húzódnak többnyire erdősült felülettel.

Erre a varázslatos tájra látni rá a falu szinte minden pontjáról. A zselici dombokról Taszár felé tekintve pedig a végtelen mezőgazdasági táblák közé ágyazódó falu házait látjuk, keleti felükön a két repülőgép-pálya hosszú sávjaival. A morfológiai stabilitás, áttekinthetőség nyilván nagy szerepet kapott a reptér kialakításában.

A táj mezőgazdasági kultúrtáj kifejezéssel illelhető leginkább, mely szépen művelt szántóföldek, a Kapos és a patakok vonalán rétek, legelők képében ölt testet.

A dél- külső- somogyi löszfelszín mintegy 40 km hosszon, 15 km szélesen húzódik a Mernye- Igal- Szakály vonalán emelkedő domboktól délre. A vizek ettől a vonulattól indulnak északra a Koppány, délre a Kapos felé.

A löszös talajképző kőzeteken barna erdőtalajok, magas humusztartalmú csernozjom talajok adnak jó lehetőséget a szántóföldi termesztésre. Az enyhe lejtés következtében az eróziós potenciál kicsi. A patakvölgyek alluviumain réti és lápos réti talajok képződtek, melyeken az állattenyésztés, legeltetés lehetősége biztosított.

Mindezen tényezők beláthatatlan időtáv óta a szántóföldi növénytermesztési kultúrák és az állattartás magas színvonalát biztosították, az itt élők nagy identitású, paraszti, mezőgazdálkodási mentalitását, életformáját elkötelezettségét megteremtve.

Erdők a falu lakóházainak közvetlen közelében nincsenek. A környék Somogy legkevésbé erdősült területe. A száz évekkel korábbi, lösszel borított platók, völgyek üde tölgyeseiből alig maradt hirmondó. A kissé mélyebb, vizesebb lapályok, patakmedrek térsége hirtelen vált a növénytakarót tekintve és megjelennek a fűzes, nyáras elegyes foltok. A Tócsári árok mentén karakteres égerligetek kísérik a vízfolyást.

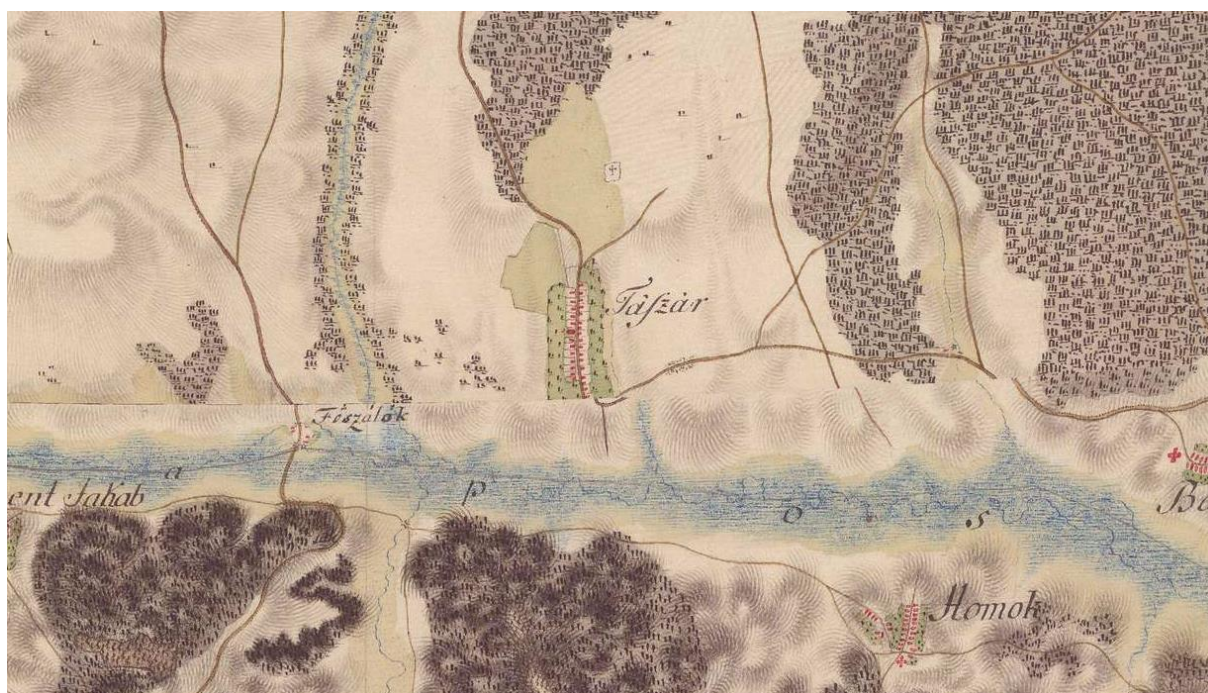
A falutól északra Orci felé összefüggő erdő ad keretet a közigazgatási területnek, Zimány irányába a fent említett spontán erdősülés határozott nyomai láthatók, néhol a fás szárúak között is sajnálatosan terjeszkedő özönfajok térhódításával.

A község a főútvonalon könnyen megközelíthető, naponta 21 autóbuszjárat érinti. Vasútállomása a Kaposvár - Dombóvár vasútvonalon 3 km-re fekszik a község központjától.

A TELEPÜLÉS TÖRTÉNETE

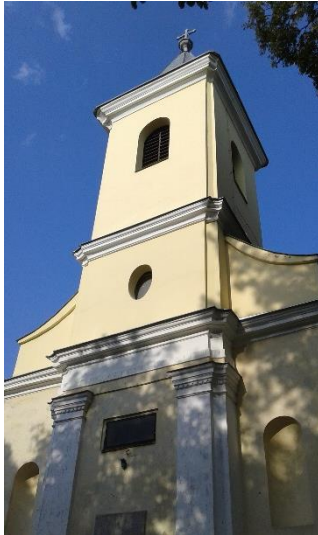
Taszár szó szláv eredetű, eredeti jelentése famunkát, illetve ácsmunkát végezni. Ha minden áron magyarra akarnánk lefordítani, „Ácsok falva” lenne a jelentése. Első levéltári adatunk Taszárról, Szent István idejéből való, aki előírta, hogy minden tiz falunak kötelezően templomot kell építenie. Ilyen templommal rendelkező falu volt Taszár is, s ebből származik megkülönböztető neve, Egyházas-Taszár.

A török kiűzése után megszűnik Taszár többféle elnevezése - Egyházastaszár, Kistaszár, Nagytaszár. Vámostaszár - megmarad mindmáig, csak Taszár. Ekkor Taszárnak 45 lélekszáma volt, földjei elvadultak, medvék, kóbor farkasok uralták a környéket, temploma elpusztult.

Forrás: Első katonai felmérés térképe 1763-1787

Az első katonai felmérés térképén látszik, hogy a Kapos medre még szabályozatlan volt, körülötte széles volt a mocsaras terület. Taszár házai a környék falvaihoz hasonlóan észak-déli utcára rendeződtek. A római katolikus templom helye is egyértelműen beazonosítható. Az eredetileg XV. században épült templom ismételt felépítését 1738-ban kezdték meg és 1748-ban fejezték be. Taszár és környéke 1807-től, mint hitbizományi birtok a piarista rend kezelése alatt állt mindaddig, míg a magyar állam a nagybirtok

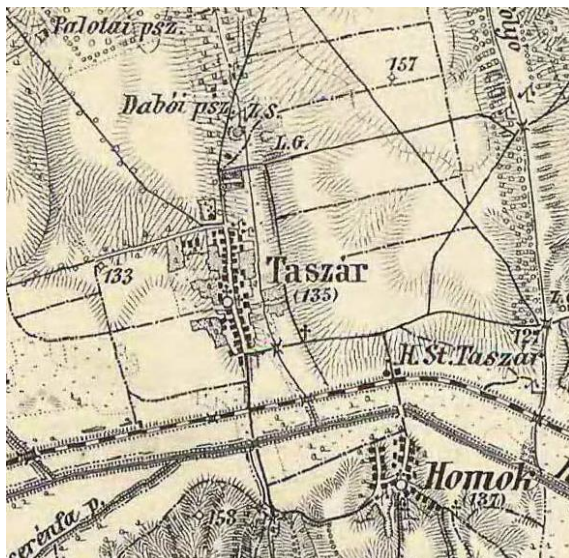

rendszerrel a hitbizományokat megszüntette, államosította.

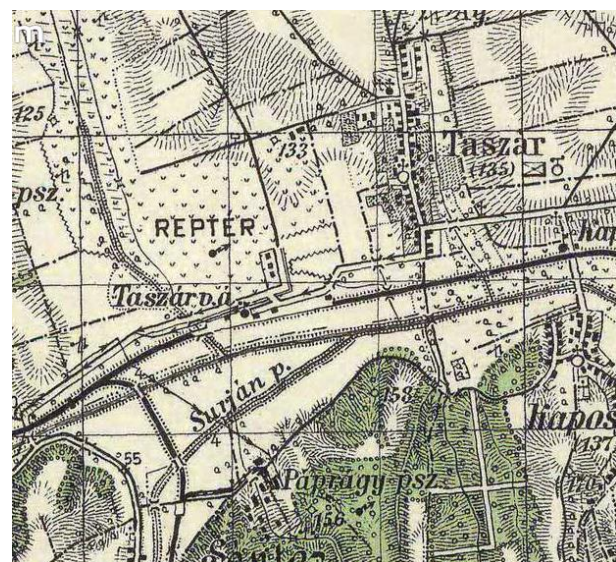
A második katonai felmérésen már látható a Kapos- folyó szabályozása, és az 1872-ben átadott Zákány- Dombóvári vasút nyomvonala is.

forrás: Második katonai felmérés 1806-1869

forrás: Harmadik katonai felmérés 1869-1887

Magyarország katonai felmérése (1941)

Az 1800-as évek vége felé sem változott különösebben a település szerkezete. Az 1941-es térképen már jelölték az akkori reptér helyét és a vasútállomás épületeit is.

A magyar falvakra jellemző településszerkezetet és építkezési módot az 1950-es években megépített katonai reptér, a laktanya és a lakótelep gyökeresen változtatta meg. A település jelentős részét elfoglalták a honvédségi objektumok. Ez elsősorban

a reptér és a laktanya beépítését jelentette. A hagyományos falvakra jellemző házak mellett megépültek a reptéren és laktanyában szolgálatot teljesítő katonák 2-3 emeletes, zömmel lapos tetős tömbházai.

A község 1995-ben a nemzetközi és hazai érdeklődés középpontjába került. A délszláv válság miatt Taszár az IFOR majd később az SFOR csapatok logisztikai bázisa lett. 2003-ban a taszári bázison történt az iraki önkéntesek kiképzése is.

A laktanya területe jelenleg önkormányzati tulajdonban van. Karbantartása, hasznosítása nagy feladat és lehetőség is. A repülőtér területe sajnos jelenleg kihasználatlan. Az M9-es autótűt kiépítésének előmunkálatai folyamatosan zajlanak. Ha az M9-es autótűt megépülne, a repülőtér újra üzemelne, alapjaiban változna meg a település és az egész térség élete is. Mielőtt a folyamatok majd a

megvalósítás fázisába érnek, mindenképpen javaslunk egységes arculati terv készítését a település teljes területére. Reméljük, hogy mindez nemcsak álom marad!

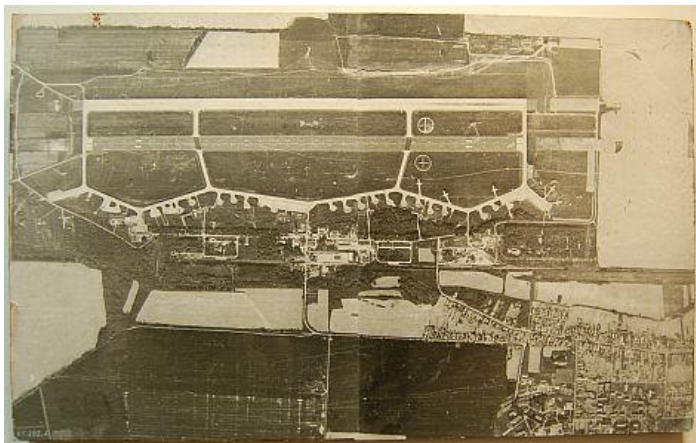

forrás: Taszár Településszerkezeti Terve

A REPÜLŐTÉR TÖRTÉNETE

Az MH Kapos Bázisrepülőtér, avagy a taszári légibázis (ICAO: LHTA) egy jelenleg használaton kívüli katonai légibázis közvetlenül Taszár mellett, Somogy megyében, nagyjából 10 kilométerre keletre Kaposvártól. 1936-tól 1995-ig a Magyar Honvédség (MH) és elődei (Magyar Néphadsereg, illetve Magyar Királyi Honvédség) használták, majd 1995 és 2004 között a délszláv háború rendezésével kapcsolatos légi műveletek egyik

forrás: http://airbase.blog.hu/2012/09/22/taszari_emlektarlat

bázisaként üzemeltette az Amerikai Egyesült Államok Légierője (USAF). Ezen időszak során NATO légibázisként is funkcionált az IFOR, majd SFOR alakulatokat is kiszolgálva. Az amerikaiak 2004. június 30-án ürítették ki a repülőtér, ami 2005. októberében zárt be teljesen és azóta is használaton kívül van

A repülőtér 1928-ban kezdték építeni és 1929. szeptember 1-jén adták át a nagyközönségnek.

Kezdetben kizárólag kereskedelmi repülőtérként funkcionált, majd a második világháború közeledtével, 1936-ban a Magyar Királyi Honvédség átvette az üzemeltetését és katonai bázissá alakította.

1944-ben a visszavonuló németek komoly károkat okoztak az infrastruktúrában, amit a háború után a szovjetek rendbe hoztak. 1949-1950-ben kényszermunkások is alkalmazva épült meg a mai repülőtér, amit az 1950-ben alakult MN 50. Vadászrepülő Ezred vett birtokba. 1992-ben az itt állomásozó alakulatokat *MH 31. Kapos Harcászati Repülőezred* néven szervezték újjá.

Az Országgyűlés 1995 novemberében engedélyezte az amerikai és a NATO alakulatok áthaladását és állomásoztatását Magyarországon, a kifutó hossza és a reptér elhelyezkedése miatt Taszár mellett döntöttek. Az amerikaiak délszláv missziójának központjaként 1996-tól egy ideig a Predátorok bevetési bázisaként, valamint kiképző központként is funkcionált. A komplexum átlagosan nagyjából húszezer embert szolgált ki egyszerre. A délszláv misszió sikerével a légibázis fenntartása okafogyottá vált, ezért a bérleti szerződést felmondták, a reptér kiürítése után, 2004. június 30-

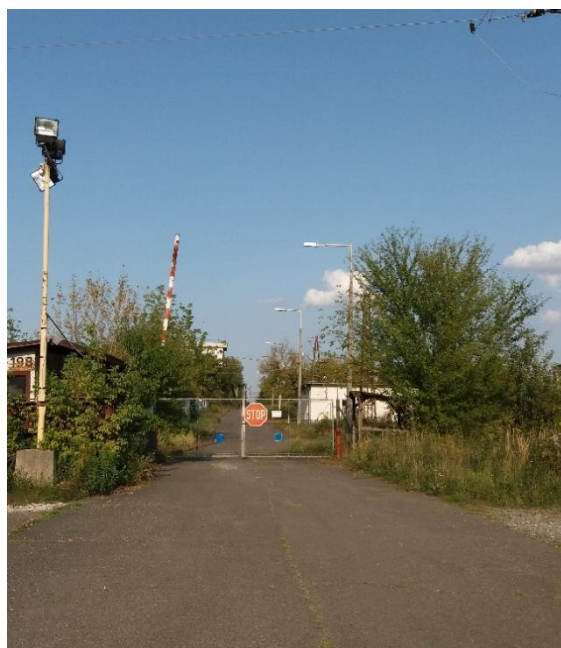

án pedig ünnepélyes keretek között levonták az amerikai zászlót és visszaadták a területet Magyar Honvédségnek. A magyar hadsereg 2005. október elsejével gazdasági megfontolásból teljesen bezárta a repteret, ami azóta is szinte teljesen kihasználatlanul áll. 2009-ben a repteret üzemeltető Taszár

Airport Kht. is megszűnt. A reptér területe 2015 márciusában 45%-ban Kaposvár, 40%-ban a Magyar Állam, 10%-ban Taszár, 5%-ban pedig a Kapos Busz Kft. tulajdonában állt. A repülés ma történelemmé vált. Az egykori laktanya területén belül kialakított Hely- és Repüléstörténeti Kiállításon széleskörűen tájékozódhatunk a témában.

A jobb sorsra, használatra érdemes repülőtér dél- és nyugat felőli bejáratai 2017-ben.

A LAKTANYA TERÜLETÉNEK BEMUTATÁSA

Taszáron az 1950-es évektől kezdődően nagyarányú repülőtér, laktanya és lakótelepi fejlesztések történtek. A laktanya területe, egykori funkciójának megfelelően magas, nagyrészt előre gyártott elemes betonkerítéssel van körbevéve. Az egykori kapuzat

megmaradt, a két világot elválasztó kapu helyén ma már csak egy sorompó található. A kapun beérve kellemes parkosított területre érünk. Az 1900-as évek második felében ültetett fák mára felnőtté váltak, árnyas, ligetes környezetet biztosítva a sajnos nagy részben használaton kívüli épületeknek.

3. ÖRÖKSÉGEINK

Örökségünk, a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

Taszáron 2 db országos védelem alatt álló műemlék található. A római katolikus templom és a Nepomuki Szent János szobor áll országos védelem alatt. A védett értékeket nem fenyegeti tönkremenetel, de folyamatos, értékmegőrző felújításuk, környezetük minőségi rendezése ad még feladatot a közösségnek.

ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ NYILVÁNTARTOTT MŰEMLEKI ÉRTÉK

Római katolikus templom (Hrsz.: 101)

Római katolikus templom (Hrsz.: 101)

Nepomuki Szent János szobor (Hrsz.: 224/34)

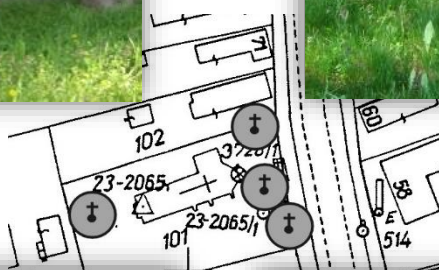

ORSZÁGOS VÉDELEM ALATT ÁLLÓ NYILVÁNTARTOTT MŰEMLÉKI ÉRTÉK TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA

HELYI ÉRTÉKEK

Taszár települése rendelkezik örökségvédelmi hatástanulmány alapján készített önkormányzati rendelettel az épített és természeti környezet védelméről. A rendelettel védetté nyilvánított helyi értékek a történeti falurészén találhatóak. Szép számmal vannak közöttük keresztek, emléktáblák, egykori és mai közösségi épületek, lakoházak és gazdasági épületek is. Általánosságban elmondható, hogy Taszár lakossága figyelmet fordít az értékek megőrzésére. Több jó, más településeken is ajánlható megoldás készült a hagyományos épületek értékmegőrző, de 21. századi funkciónak megfelelő felújítására, továbbépítésére.

Templomkertben található védett értékek

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ EGYKORI ÉS MAI, KÖZÖSSÉGI HASZNÁLATÚ ÉPÜLETEK

A védett épületek ma is jelentős mértékben befolyásolják, főleg a falusias karakterű részen meg is határozzák a településképet. A vasúton érkezők vagy az átutazók számára meghatározó épülete Taszárnak a Lamping József által tervezett felvételi épület. Az állomás épületegyüttesének többi eleme funkció nélkül maradt, így több épületet már le is bontottak.

Az egykori önkormányzati hivatal épülete ma is közösségi feladatokat lát el. Szerényen meghúzódik az utcai tujasor mögött, így karaktere, tömege nem érvényesül eléggé.

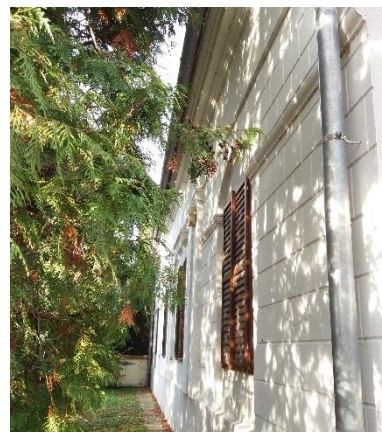
Az egykori iskola épülete is megőrizte eredeti karakterét. A múlt században Taszáron épült közösségi épületekre, és telkeikre egyaránt elmondható, hogy a településen sétálva ma is észrevehetőek. Nem jelentett problémát felismerni, hogy mely épületek funkciója tér el az átlagos lakófunkciótól. Tömegükben „súlyosak”, részleteikben kidolgozottak, de nem hivalkodóak. A szemlélet, mely létrehozta őket, példa lehet a mi számunkra is.

Környezetük rendezésével, a közterületek kiszélesítésével, a kerítések és a takaró növényzet eltávolításával, pihenő, megállóhelyek kialakításával még nagyobb szerepet és rangot tudnának adni a településrésznek.

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ LAKÓHÁZAK ÉS GAZDASÁGI ÉPÜLETEK

A történeti falurész utcái szélesek, biztonsággal elfér rajta a mai igényeknek megfelelő forgalom, közmű, és még fasor, növényzet telepítésére is marad hely. A településrészen található, helyi védelem alatt álló lakóházak között vannak utcával párhuzamos tetőgerincű és arra merőleges épületek is.

A módosabb gazdák általában szélesebb telket vásároltak, erre nagyobb, több, lakásra és gazdálkodásra alkalmas épületeket hoztak létre.

A szegényebb családok választották a keskenyebb telkekre épülő, utcára merőleges gerincű, manapság „parasztháznak” hívott megoldást.

A lakóházhoz közelebb eső részeken a nyári konyhák, a tárolók majd az istállók, ólak kaptak helyet. A gazdasági épületeknél jellemző a téglá architektúra, melyek sokszor több, mint 100 év használat után is, funkcióban és látványban is tökéletes megoldást tudnak adni.

Eleink jövőbe vetett hite, hosszú távú szemlélete az épületeken keresztül látható ma is. Divat dicsérni az elődöket, de ilyenkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy mindezt a ma, és a közelmúltban élő kortársaink őrizték meg és több esetben példaértékűen, láthatóan a jelen kor funkcionális igényeinek megfelelően fel is újították. Az arculati kézikönyv feladata, szellemiségének egyik fő iránya a hagyományokra épülő, mai kor lehetőségeit és igényeit is figyelembe vevő élhető, minőségi élettér kialakításának segítése. Erre több jó példát is látunk Taszáron.

TERMÉSZETVÉDELMI ÉS TÁJKÉPVÉDELMI ÉRINTETTSÉGŰ TERÜLETEK

JELMAGYARÁZAT:

TÁJKÉPVÉDELMI ÉRINTETTSÉGŰ TERÜLETEK

ÖKOLÓGIAI HÁLÓZATHOZ TARTOZÓ TERÜLETEK

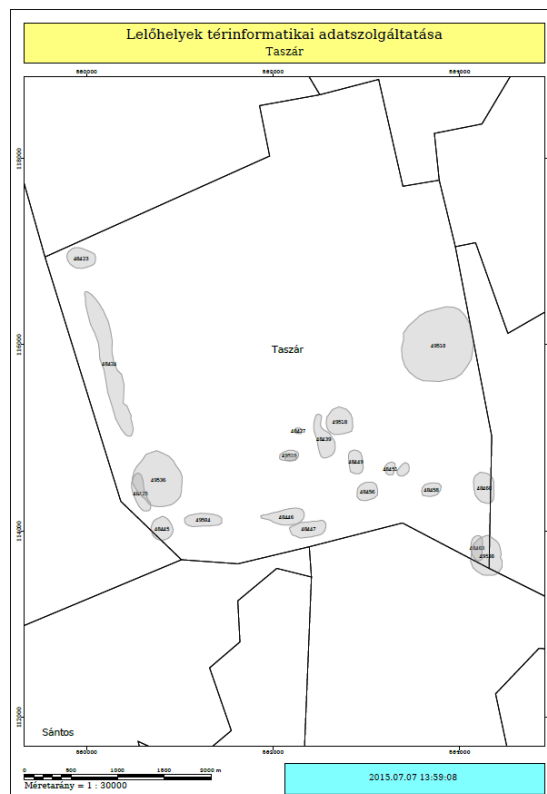
A Duna- Dráva Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása Taszár területére a táj és természetvédelmi szempontú kijelölés alatt álló területekről. Az Országos Területrendezési Terv szerint a településen található ökológiai hálózat övezete és tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezete. Ezek térképi jelölése látható a fenti ábrán. A település közigazgatási területén egyedi tájértéket nem tartanak nyilván.

RÉGÉSZETI LELŐHELYEK TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA

49510

Régészeti lelőhely azonosító számmal

azonosító	lelőhelyszám	név	HRSZ
48423	1	Lukács-dűlő	051, 069/4
48424	2	Magda-dűlő	051, 069/4, 066/2, 052/1
48425	3	Orci-patak oldala	070, 071/22, 071/33, 069/9, 069/10, 071/15, 071/17
48427	4	Iskola-udvar	264/1, 264/2, 265
48439	5	Taszári-vízfolyás oldala	319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329/1, 329/2, 330, 331/3, 331/4, 331/5, 332, 333, 334, 341, 342, 343, 344, 340, 335, 336, 337, 338, 339, 013/1, 013/3
48445	6	Vasútállomás	071/21, 071/28
48446	7	Vasút mellett	080/2, 082/2, 081, 084/3, 082/1
48447	8	Vasúttól délre	088, 090, 084/3, 089
48449	9	Útelágazás	016/3, 016/5
48451	10	Göndöcs-dűlő, nyugat	016/3, 010/1, 022/3, 021/2
48453	11	Göndöcs-dűlő, kelet	022/3, 010/1
48456	12	Kaposhomoki vasútállomás-oldal	07/3, 07/4
48458	13	Batéri úttól délre	09/3, 09/2
48460	14	Tócsári-patak oldal, észak	09/3
48463	15	Tócsár-patak oldal, dél	094
49504	16	Vasútállomással szemben	071/28, 071/26, 071/27, 071/29, 071/6
49510	17	Tócsár	032/3, 037/1, 031, 030/2, 037/2, 029, 028
49518	18	Dögkút	016/7, 013/4, 013/3, 014
49519	19	Plébánia	273, 274, 275, 276, 224/32, 224/33, 224/34, 100/3, 98, 104/2, 103/2, 100/24, 100/25, 103/1, 102, 101, 104/1, 32/2, 32/1
49534	20	Templom D-i oldala	224/32, 224/33, 98, 100/25, 101, 32/2, 31, 32/1
49536	21	Lapai - rét	070, 071/31, 071/33, 071/22, 071/15, 071/17, 071/25, 071/24, 071/32
49538	22	Kis - erdő	017/1, 028/1, 015/6, 015/11, 015/2, 015/9, 015/10, 094, 095, 0113, 094, 095

Somogy Megyei
Kormányhivatal
KAPOSVÁRI JÁRÁSI HIVATALA

**Taszár 2017.09.12-én hatályos, védett ingatlanok listája, a hiteles hatósági
nyilvántartás szerint.**

megye	település neve	helyrajzi szám	védetség jogi jellege	azonosító	védett örökségi érték neve
Somogy	Taszár	010/1	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
				48453	Göndöcs-dűlő, kelet
Somogy	Taszár	013/1	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	013/3	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
				49518	Döggút
Somogy	Taszár	013/4	régészeti lelőhely	49518	Döggút
Somogy	Taszár	014	régészeti lelőhely	49518	Döggút
Somogy	Taszár	016/3	régészeti lelőhely	48449	Útelágazás
				48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	016/5	régészeti lelőhely	48449	Útelágazás
Somogy	Taszár	016/7	régészeti lelőhely	49518	Döggút
Somogy	Taszár	021/2	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	022/3	régészeti lelőhely	48453	Göndöcs-dűlő, kelet
Somogy	Taszár	028	régészeti lelőhely	49510	Tócsár
Somogy	Taszár	029	régészeti lelőhely	49510	Tócsár
Somogy	Taszár	030/2	régészeti lelőhely	49510	Tócsár
Somogy	Taszár	031	régészeti lelőhely	49510	Tócsár

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építészeti és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

Somogy	Taszár	032/3	régészeti lelőhely	49510	Tócsár
Somogy	Taszár	037/1	régészeti lelőhely	49510	Tócsár
Somogy	Taszár	037/2	régészeti lelőhely	49510	Tócsár
Somogy	Taszár	05/1	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	05/2	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	051	régészeti lelőhely	48423	Lukács-dűlő
				48424	Magda-dűlő
Somogy	Taszár	052/1	régészeti lelőhely	48424	Magda-dűlő
Somogy	Taszár	06	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	066/2	régészeti lelőhely	48424	Magda-dűlő
Somogy	Taszár	069/10	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala
Somogy	Taszár	069/4	régészeti lelőhely	48423	Lukács-dűlő
				48424	Magda-dűlő
Somogy	Taszár	069/9	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala
Somogy	Taszár	07/1	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	07/2	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	07/3	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
				48456	Kaposhomoki vasútállomás-oldal
Somogy	Taszár	07/4	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
				48456	Kaposhomoki vasútállomás-oldal
Somogy	Taszár	070	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

				49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/15	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala
				49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/17	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala
				49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/21	régészeti lelőhely	48445	Vasútállomás
Somogy	Taszár	071/22	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala
				49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/24	régészeti lelőhely	49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/25	régészeti lelőhely	49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/26	régészeti lelőhely	49504	Vasútállomással szemben
Somogy	Taszár	071/27	régészeti lelőhely	49504	Vasútállomással szemben
Somogy	Taszár	071/28	régészeti lelőhely	48445	Vasútállomás
				49504	Vasútállomással szemben
Somogy	Taszár	071/29	régészeti lelőhely	49504	Vasútállomással szemben
Somogy	Taszár	071/31	régészeti lelőhely	49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/32	régészeti lelőhely	49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/33	régészeti lelőhely	48425	Orci-patak oldala
				49536	Lapai - rét
Somogy	Taszár	071/6	régészeti lelőhely	49504	Vasútállomással szemben
Somogy	Taszár	073/2	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	08	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

Somogy	Taszár	080/2	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	081	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	082/1	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	082/2	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	084/1	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	084/2	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	084/3	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
				48447	Vasúttól délre
				48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	088	régészeti lelőhely	48447	Vasúttól délre
Somogy	Taszár	089	régészeti lelőhely	48447	Vasúttól délre
Somogy	Taszár	09/1	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	09/2	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
				48458	Batéi úttól délre
Somogy	Taszár	09/3	régészeti lelőhely	48458	Batéi úttól délre
				48460	Tócsári-patak oldal, észak
Somogy	Taszár	090	régészeti lelőhely	48447	Vasúttól délre
Somogy	Taszár	092	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	093	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
Somogy	Taszár	094	régészeti lelőhely	48451	Göndöcs-dűlő, nyugat
				48463	Tócsár-patak oldal, dél
				49538	Kis - erdő

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

Somogy	Taszár	095	régészeti lelőhely	49538	Kis - erdő
Somogy	Taszár	100/24	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	100/25	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala
Somogy	Taszár	100/3	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	101	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala
			nyilvántartott műemléki érték	4497 [8133]	R. k. templom
Somogy	Taszár	102	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	103/1	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	103/2	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	104/1	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	104/2	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	129/31	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	129/32	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	224/32	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala
Somogy	Taszár	224/33	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala
Somogy	Taszár	224/34	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
			nyilvántartott műemléki érték	4498 [8132]	Nep. Szt. János szobor

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

Somogy	Taszár	264/1	régészeti lelőhely	48427	Iskola-udvar
Somogy	Taszár	264/2	régészeti lelőhely	48427	Iskola-udvar
Somogy	Taszár	265	régészeti lelőhely	48427	Iskola-udvar
Somogy	Taszár	273	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	274	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	275	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	276	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
Somogy	Taszár	31	régészeti lelőhely	49534	Templom D-i oldala
Somogy	Taszár	319	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	32/1	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala
Somogy	Taszár	32/2	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala
Somogy	Taszár	320	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	321	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	322	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	323	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	324	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	325	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	326	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	327	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	328	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

Somogy	Taszár	329/1	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	329/2	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	330	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	331/3	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	331/4	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	331/5	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	332	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	333	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	334	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	335	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	336	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	337	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	338	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	339	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	340	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	341	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	342	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	343	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	344	régészeti lelőhely	48439	Taszári-vízfolyás oldala
Somogy	Taszár	97	régészeti lelőhely	48446	Vasút mellett
Somogy	Taszár	98	régészeti lelőhely	49519	Plébánia
				49534	Templom D-i oldala

Kaposvári Járási Hivatal Hatósági Főosztály
Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály
7400 Kaposvár, Nagy Imre tér 1.
Tel: 82/502-666, e-mail: volgyesi.tamas@kaposvar.gov.hu

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK

Településképi szempontból eltérő karakterű területek:

Taszár népessége az 1970-es évektől kezdődően 2000 körül mozog. Ez Somogyban egy nagyobb község létszámának felel meg. A település fő arculata, karaktere mégis inkább kisvárosi jellegű. A helyszínt ismerve, vagy a történeti részben olvasottakból ez egyértelműen következik is. A településen sétálva is érzékelhető a település története, településrészeinek kialakulása, és ebből következő eltérő településképi karakterei is.

- 4/1 LAKÓTELEP KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ**
- 4/2 KERTVÁROSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ**
- 4/3 FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ**
- 4/4 VOLT LAKTANYA TERÜLETÉNEK KARAKTERE**
- 4/5 GAZDASÁGI, IPARI TERÜLETEK KARAKTERE**
- 4/6 VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE**
- 4/7 GARÁZSSOROK KARAKTERE**
- 4/8 ZÖLDFELÜLETEK, KÖZPARKOK, TEMETŐ, SPOTTERÜLETEK
KARAKTERE**
- 4/9 SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB
MŰSZAKI BERENDEZÉSEK KARAKTERE**

A település - fentiekben nem említett - egyéb területei településképi szempontból nem meghatározó területek.

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KÜLTERÜLETI KARAKTEREK

+ JELMAGYARÁZAT:

- BELTERÜLETI TELEPÜLÉSRÉSZ
- GAZDASÁGI, IPARI TERÜLETEK KARAKTERE
- VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE
- MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK KARAKTERE
- ERDŐTERÜLETEK KARAKTERE
- TERMÉSZETES VÍZFELÜLETEKKARAKTERE

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ BELTERÜLETI KARAKTEREK

JELMAGYARÁZAT:

- LAKÓTELEP KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZ
- KERTVÁROSIS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZ
- FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZ
- VOLT LAKTANYA TERÜLETÉNEK KARAKTERE
- GAZDASÁGI, IPARI TERÜLETEK KARAKTERE
- VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE
- GARÁZSSOROK KARAKTERE
- ZÖLDFELÜLETEK, KÖZPARKOK, TEMETŐ, SPORTTERÜLETEK KARAKTERE
- MEZŐGAZDASÁGI KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRSZ
- KIALAKULÓ TERÜLETEK KARAKTERE

4/1. LAKÓTELEPI KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

Az idegenként Taszárra érkezők számára meglepő, utcanév nélküli táblákkal találkozunk.

Az épületeknek számozása van. Ez egyedi, a környéken máshol nem alkalmazott beazonosítási mód.

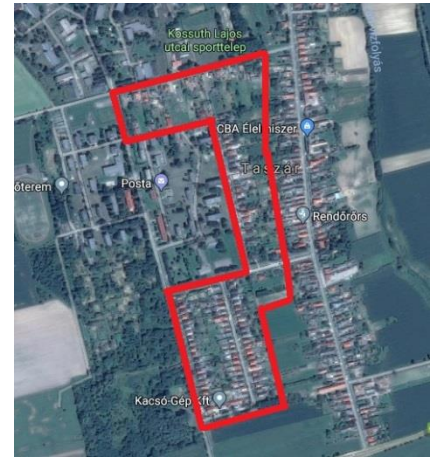

Lakótelepi karakterű településrész jellemzése:

Jellemzően úszótelkes, 1-2-3 emeletes lapostetős és alacsony hajlásszögű nyeregtetős épületek, kerítés nem jellemző (az az idősök otthonánál van), a kertek közterületek, közkertek, térszint alatti a közműhálózat, így a tömbtelkek parkosítottak, pihenőhelyekkel, játszóterekkel.

4/2. KERTVÁROSIS KAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

A településrész utcái egységesek. A telkek jellemzően oldalhatáros beépítésűek. Az épületek földszint + tetőtér beépítésűek vagy földszintesek, utcára merőleges nyeregtetők, egy-kettő közülük - alapkaraktert nem érintő méretű - csonkakontyos kialakítású. A telkek kerítettek, a kerítések jellemzően áttörtek, de tömör és élő sövénykerítés is található. A kerítések anyaga is változatos (fa, fém, tégl, kő, sövény). A kerítések és az előkertek is általában gondozottak. Csak kisebb melléképületek találhatók. A terület teljes közművel ellátott. Az utcák egy részén egységes kocsibejáró és utcafásítás található, burkolataik, vízvezetésük megoldott.

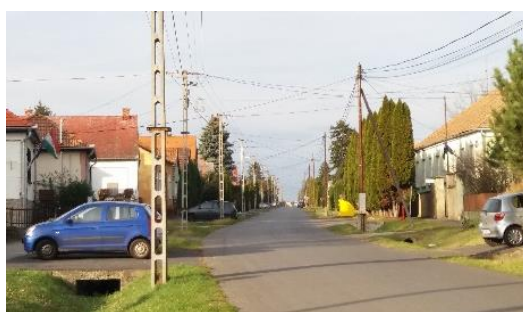
KERÍTÉSEK A KERTVÁROSIS KAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEN

4/3. FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZ

A történelmi falu területe jellemzően oldalhatáros, „fésűs” beépítésű. Az épületek általában földszintesek, de van pár tetőtér beépítéses és emeletes ház is. A településrészen megtalálható az utcára merőleges nyeregtetős, utcával párhuzamos nyeregtetős, „L” alakú beépítéses, - ekkor az udvari szárny tetőzete oldalhatárral párhuzamos, így utcára merőleges gerincű - ugyanúgy, mint a sátortetős épület. A telkek kerítettek. A településrészen szinte mindenféle típusú kerítésforma megtalálható, áttört, épített tömör vagy részben tömör, előregyártott tömör, és a sövénykerítésnek is több fajtájával találkozhatunk. A kerítések anyaga is változatos (fa, fém, kovácsoltvas, téglala, kő, sövény). A kerítések és az előkertek is általában gondozottak. Jellemzőek a nagy, több esetben II. Világháború előtt épült melléképületek. A terület teljes közművel ellátott. Az utcák egy részén egységes kocsibejáró található, burkolataik, vízelvezetésük megoldott, a rendezett utcaképet a kétoldali oszlopsor látványa zavarja valamint az egységes utcafásítás hiánya. Az utcafásításnál törekedni kell az egységes koncepció szerinti beültetésre.

KERÍTÉSEK A FALUSIAS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEN

4/4. VOLT LAKTANYA TERÜLETÉNEK KARAKTERE

A laktanya területe, egykori funkciójának megfelelően jellemzően tömbtelkes beépítésű, melyen földszintes, 1 és 2 emeletes, jellemzően lapostetős épület található. Az épületek között közös zöldterület található. Az 1900-as évek második felében ültetett fák mára felnőtte váltak,

árnyas, ligetes környezetet biztosítva a sajnos nagy részében használaton kívüli épületeknek.

A teljes terület, nagyrészt előre gyártott beton kerítéselemekkel bekerített. Az egykori kapuzat megmaradt, a két világot elválasztó kapu helyén ma már csak egy sorompó található.

A kilencvenes évek közepétől ideiglenesen Taszáron állomásozó amerikai haderő épített egy kápolnát a laktanya területén belül. Ma itt található a Hely- és repüléstörténeti

Kiállítás, ahol a taszári

repülőtér és az ott települt alakulatok életét, tárgyi emlékeit bemutató tárlat kapott helyet. A főterem falain időszakok szerint elrendezve kaptak helyet a fényképek, a személyes tárgyak, az egyenruhák, dokumentumok, fegyverek.

4/5. GAZDASÁGI TERÜLETEK KARAKTERE

Összefüggő nagyobb gazdasági karakterű településrész jelenleg külterületen a felőli oldalon van. Taszár helyzetéből adódóan a laktanya területének egy része is gazdasági területként hasznosul, hasznosulhat. Önálló karakterként való szerepeltetése speciális helyzetéből adódik.

A gazdasági karakterű terület a 61-es főközlekedési útról látható sziluett része.

Az egykor Tsz major helyén lévő gazdasági terület rendezett, bekerített. A szántóföld területébe ékelődve helyezkedik el, védősávval jelenleg nem rendelkezik.

4/6. A VOLT REPÜLŐTÉR TERÜLETÉNEK KARAKTERE

A jelenleg üzemben kívüli repülőtér területét nem lehet nem önálló karakterként értelmezni. Igaz, hogy jelenleg zárt terület, ahol sok helyen rendezetlen gázos részek is találhatóak, és funkció nélkül nehéz karaktert értelmezni, de bízva a hasznosításban, önálló településképi karakter megfogalmazásának helyet, teret kívánunk biztosítani.

A hasznosításig egyedül a terület karbantartását, állagmegóvását, településképi védelem céljából többszintes növénytakaró telepítését, a sarjadó növényzet céltudatos alakítását javasoljuk a magassági korlátok figyelembe vételével.

4/7. GARÁZSSOR KARAKTERE

A lakótelephez kapcsolódóan, településképet is meghatározó elem a több tömbben meglévő „garázssor”. Az épületek egy része alkalmas csak gépjárművek elhelyezésére, vannak olyan elemei, melyek csak tárolásra alkalmasak, de vannak üresen állóak is. Az épületegyüttes tulajdonviszonyai részben rendezetlenek, mely nehézséget okoz a rendbetartásban is. A terület egy részén csak füves területen keresztül lehet közlekedni, ez is nehezíti az épületek használatát.

A garázssor fontos funkcionális eleme a lakótelepnek, gondozottságában viszont nem éri annak színvonalát. Településkép szempontjából egyértelműen javításra szoruló területe a településnek.

Terület úszótelkes beépítésű terület, földszintes, félnyeregteretűs, táblás fedésű garázsokkal. A garázssorok nem kerítettek, közöttük közös zöldfelület található. A garázsok nem alkotnak utcaképet, de a lakótelepi településrész karakteres, településképet is meghatározó elemei.

4/8. ZÖLDFELÜLETEK, KÖZPARKOK, TEMETŐK, SPORTTERÜLETEK KARAKTERE

KÖZPARKOK

A település közös használatú, és fenntartású zöldfelületekben gazdag. Egybefüggő zöldfelületet adnak a társasházak úszótelkei és a település közparkjai is. Hasonló lakónépességű, méretű településekhez képest nagyságrendekkel nagyobb közös használatú és fenntartású zöldfelülettel rendelkezik a település. A területek folyamatos gondozása komoly feladatot ró az önkormányzatra. A Taszáriak lelkületét mutatja, hogy komoly és játékos közterületi térelemekben gazdag községük.

JÁTSZÓTEREK

A település minden lakó karakterű részén található játszótér. A játszóterek zöldfelületekkel vannak körülvéve, átmenő forgalomtól mentesek. Egységes program szerint, kisvárosi karakterű, minőségi termékek kerültek kihelyezésre. Nem csak a

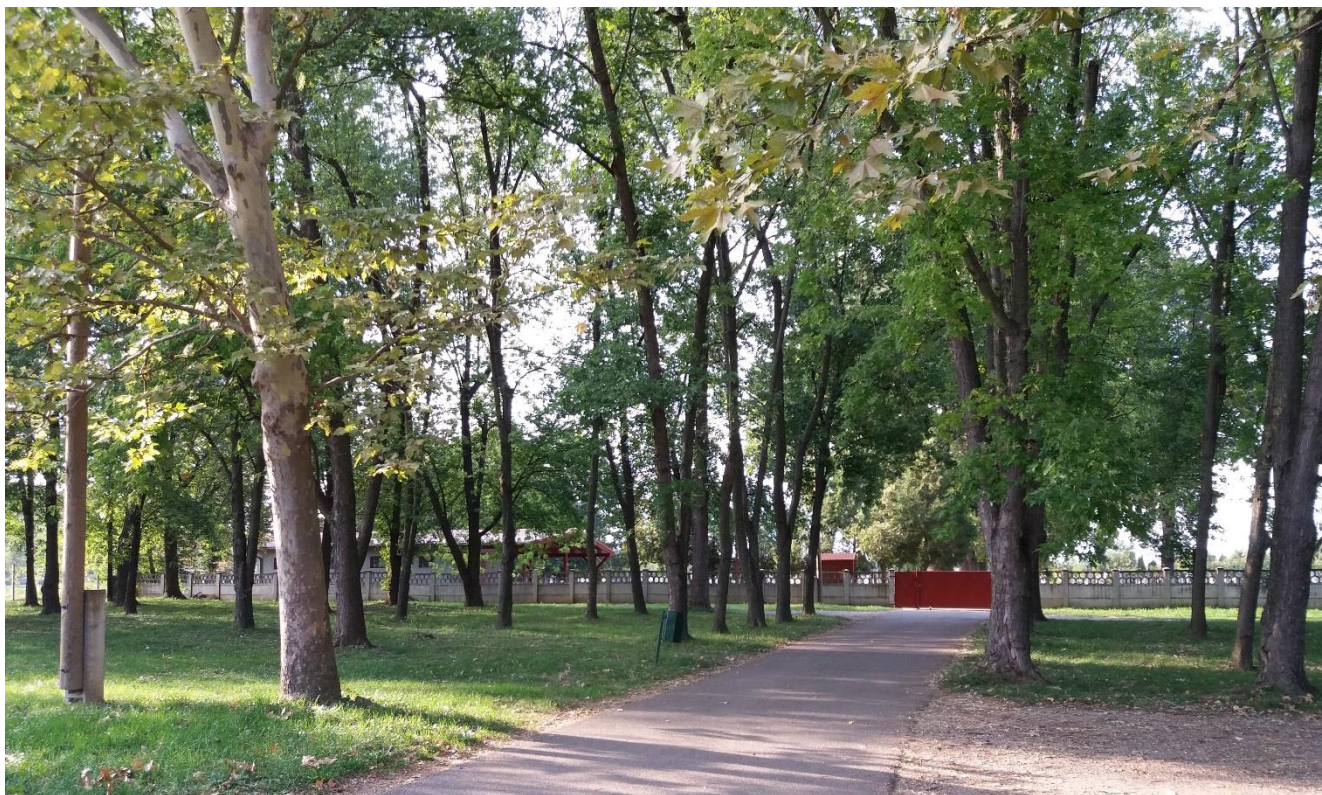

termék kiválasztásánál volt körültekintő az önkormányzat, a terület gondozása is példaértékű. Lakossági észrevételek alapján a lakótelepi játszóterek esetében megfontolandónak tartják azok lehatárolását. A lakótelep egészére környezetrendezési terv készítését javasoljuk, ahol a közösségi tervezés elve szerint indokolt eljárni.

TEMETŐ

A temető megközelítését nagyvárosok is megirigyelhetik. Tudatosan telepített koros fák alatti parkolóhelyekkel, burkolt bejáróval rendelkezik. Területe körben bekerített.

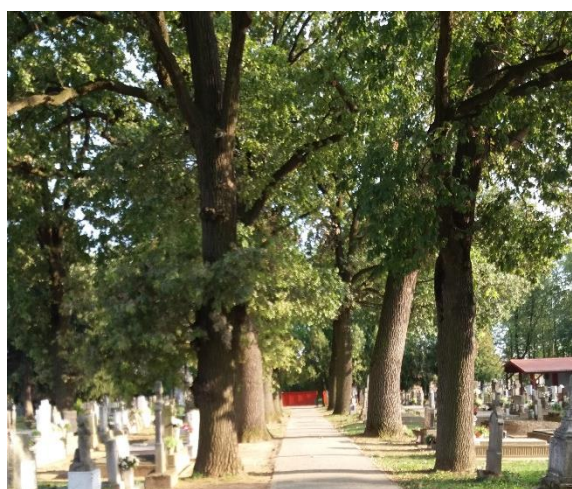

Déli oldalon előregyártott beton kerítéselemekkel, északi részeken áttört kerítéssel. Belső területe gondozott, növényzete igényesen kialakított. Tartalék fejlesztési területtel rendelkezik. Példaértékű a régi síremlékek megőrzése, a temetőn belüli kisebb sírkert együttes létrehozása. Több kereszt, szobor és utcabútor is található a területen.

Területén több értékes síremléssel, köztéri alkotással találkozhatunk.

4/9. SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

HÍRDETŐ és HÁZSZÁM TÁBLÁK:

A településen egységes információs és utcatábla rendszer található. Következésképpen megjelennek a különböző karakterű településrészek.

BUSZMEGÁLLÓK:

A település belső területein egységes, városias jellegű buszmegálló rendszer található. A választott típus jól megoldja, hogy több helyen lakóházak vagy zöldterületek előtti az elhelyezésük.

A 61-es számú főút mellett a buszmegállók a település kapujaként is működnek. Az átutazók számára itt jelenik meg Taszár, ezért javasolunk kiemelt figyelmet fordítani egyedi, települési arculatot a külvilág felé közvetítő buszmegálló-pár tervezését, kihelyezését.

5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

5/1. AJÁNLÁSOK A LAKÓTELEP KARAKTERÚ TELEPÜLÉSRÉSZRE

Speciális helyzetű a terület, mivel a magántulajdonban lévő társasházak közötti terület közösségi, önkormányzati tulajdonban van. A társasházakban élők részéről jogosan felmerülő igények (parkolók, pihenők, játszóterek, közvilágítás, vízelvezetés, tereprendezés) csak önkormányzati területen valósíthatók meg. A terület minőségi fejlesztésénél nagyon fontos, hogy a teljes lakótelepre, de minimum a tömbtelkekre egységes, széles körben egyeztetett környezetrendezési és társasház felújítási program és terv készüljön, mely lehetőséget ad az ütemezett megvalósításra. Magyarország és Európa más hasonló adottságú településein készültek már egységes „Lakótelepből zöldváros” programok, melyek során sok hasznosítható tapasztalat gyűlt össze. Dr. Novák Ágnes PhD tanulmányából mutatunk egy-két kép-pár példát.

A program kidolgozását a lakótelep és a laktanya karakterű településrészekre közösen érdemes kidolgozni.

Fent megnevezett tanulmány szerint a kitűzött célok a következők:

- az élet- és lakáskörülmények jelentős megváltoztatása,
- a városi infrastruktúra és a környezet jelentős javítása,
- új munkahelyek teremtése,
- megfizethető és vonzó lakhatási lehetőségek kidolgozása,
- kiegyensúlyozott lakáspiac létrehozása
- a közösségi élet támogatása,
- szociális és gazdasági stabilitás elérése.

Az egyeztetések során lakossági igényként merült fel a lapos tetős épületek alacsony hajlásszögű tetővel való lefedése. Általánosságban elmondható, hogy a településkép szempontjából a meglévőkkel azonos hajlásszögű fedés javasolható.

A lakótelepen, és a település más részén is több minőségi játszótér kialakítása megtörtént már. Ehhez illeszkedő színvonalas környezetrendezés során az úszótelkek különböző funkciójú területeinek kapcsolatára és lehatárolására külön figyelmet kell fordítani.

A település egyedi sajátossága a társasházak számozása. A házszámok az épületeken karakteresen jelennek meg, melynek újragondolásával egyedi településképi arculati elemet lehetne létrehozni. Javasoljuk, hogy a csak Taszárra jellemző karakteres elemre egységes koncepció alapján készüljön arculati elemterv.

Fontos a társasházakhoz szükséges hulladékszigetek helyének újragondolása, és vizuális lehatárolásának megoldása is.

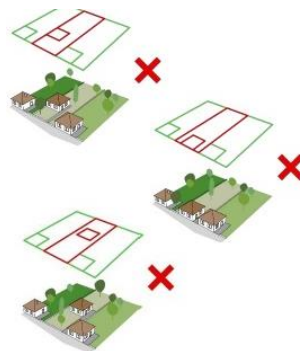
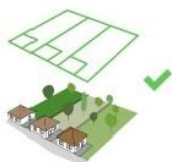
A szomszédos Kaposváron látunk erre több jó példát, és fejlesztési javaslatot. Érdeemes lenne megfontolni, egy Taszári arculatú, egységes, időt álló anyagú, vandálbiztos rendszert megvalósítani. A hulladékszigetek elhelyezésénél széles körű egyeztetés szükséges.

5/2. AJÁNLÁSOK KERTVÁROSIS KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZRE

TELEPÍTÉS

A meglévő épületek általában oldalhatáron álló beépítésűek, és a telkek északi oldalhatárára telepítettek. Ennek megatartása a továbbiakban is javasolt. Az indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott lakóház építése nem javasolt. A melléképületeket a főépület vonalában javasolt elhelyezni, nem a telken belül szétszórva.

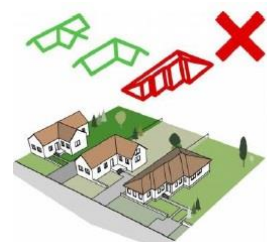
MAGASSÁGOK

A meglévő épületek közé épülő újaknál azokkal hasonló magasság javasolt. A túl magas házak nem illeszkednek a kertvárosias településrész utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészen lévő házak általában földszint + tetőtér beépítéses kialakításúak. Új házak építése vagy tetőcsere esetén javasoljuk a meglévőhöz való illeszkedést.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A meglévő épületek tetőzete általában 40-45 fokos hajlásszögű. Az újak építésénél javasolt ezekhez igazodni. Kerülni kell a túl alacsony és túl meredek tetőt.

ANYAG ÉS SZÍNHASZNÁLAT

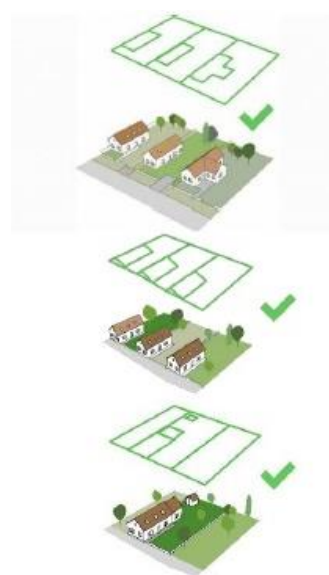
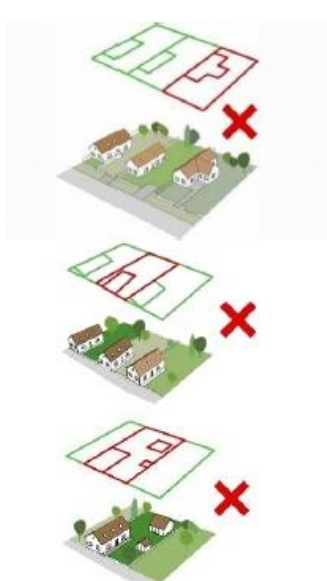
A településrészen található épületeknél általában a világosabb, pasztell színek használata a jellemző. Felújításuknál, újak építésénél elsősorban a pasztell színek használatát javasoljuk, de az erősebbek használata is elfogadható.

5/3. AJÁNLÁSOK FALUSIAS KARAKTERŰ TERÜLETRE

TELEPÍTÉS

A meglévő épületek általában oldalhatáron álló beépítésűek és a telkek északi oldalhatárára telepítettek. Ennek megatartása a továbbiakban is javasolt. Az indokolatlanul nagymértékben hátrahúzott lakóház építése nem javasolt. Az utcára nem merőleges telekhatár esetében a kialakult állapothoz igazodóan a telekhatárhoz javasolt illeszkedni. A melléképületek a főépület vonalában a mögött javasolt elhelyezni, nem a telken belül szétszórva.

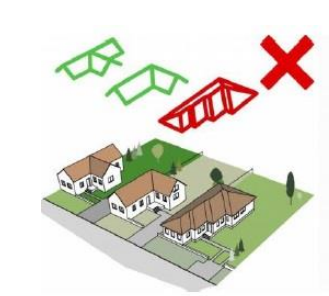
MAGASSÁGOK

A meglévő épületek közé kerülő házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A túl magas házak nem illeszkednek Taszár falusias településrészének utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészen lévő házak tetőformája változatos. Vannak utcával párhuzamos, arra merőleges és sátoztető kialakításúak is. Új házak építése vagy tetőcsere esetén a szomszédokhoz és az utcaképéhez javasolt illeszkedni.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A meglévő épületek között épülő háznál arra kell törekedni, hogy az új épület tető hajlásszöge alkalmazkodjon, sem meredekebb, sem alacsonyabb hajlásszögű épület nem kedvező. Ez különösen az épületek utcafrontján okoz kellemetlen látványt. Kerülni kell a túl alacsony és túl meredek tetőt. A 30-45 fok közötti tetőhajlásszög megtartása támogatható.

ANYAG ÉS SZÍNHASZNÁLAT

A településrészen található épületek közül a régebbieknél a világosabb, pasztell színek használata a jellemző. Felújításuknál, újak építésénél elsősorban a pasztell színek használatát javasoljuk.

5/4. AJÁNLÁSOK A VOLT LAKTANYA TERÜLETÉRE

Taszár Önkormányzata a 2014- 2019. évi ciklusprogramjában és a Somogy Megyei Területfejlesztési koncepció is kiemelt figyelmet fordít a laktanya területén történő hosszú távú fejlesztési projektek megvalósítására. A laktanya fejlesztését egyik legnagyobb kitörési pontjának tartja az Önkormányzat. A várva várt fejlesztések alapjaiban fogják megváltoztatni a települési arculatot is. A koncepció és a program kidolgozásánál ezért fontos szempont kell, hogy legyen az illeszkedés is. Településképi szempontból és a terület használata szempontjából is megfontolandó kérdés, hogy minden helyen maradjon-e a terület beton kerítéssel történő lehatárolása. Ha a tervezett gazdasági vagy egyéb funkció megköveteli, településképi szempontból akkor is egyértelműen a lágyabb, növényzettel takart megoldás javasolható. A kerítés síkjának „ugráltatása”, egyes helyeken a most kerítés mögötti növénycsoportok közlekedési területre való kikerülése sokat segíthetne a színvonalasabb településképi kialakításában.

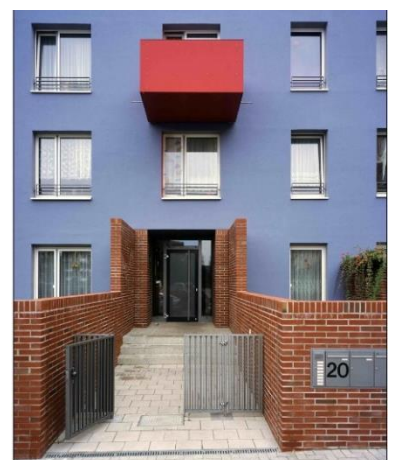
A laktanya épületeinek felújításakor törekedni kell betartani az általános építészeti alapelveket. Fontos, hogy az egységes karaktert meghatározó munkaanyag a konkrét

fejlesztések elkezdéséig elkészüljön. Ebben kell majd meghatározni, hogy egységesen maradjanak-e lapos tetők az épületek, alacsony vagy magas hajlásszögű tetőlefedést kapjanak.

Itt kell meghatározni az anyag és színhasználatot is. Előzetesen annyi mondható, az épületek

színezése maradhat semleges, világos, de itt elfogadható ill. javasolható az erősebb színek használata is, melyhez érdemes színdinamikai tervet készíteni. A település ezen részére is érvényes, hogy egységes utcabútor rendszer javaslunk alkalmazni, és itt is külön figyelmet kell fordítani a tudatos környezetrendezésre is. Egységes laktanya területi rehabilitációs program és terv készítése, és a szerint való következetes fejlesztés hozhat hosszú távon is elfogadható pozitív eredményt.

5/5. AJÁNLÁSOK A GAZDASÁGI TERÜLETRE

A település nyugati részén lévő gazdasági terület lakóterülettől egységes, többszintes növényzettel történő lehatárolása látvány, szél, szag és zajvédelmet és biztosít.

AJÁNLÁSOK GAZDASÁGI TERÜLETEK KARAKTERÉHEZ

Kultúrált munkavégzés feltételeinek és a környezetben élők védelme érdekében a telekhatár mellett többszintes növényzet megtartását és telepítését javasoljuk. A tervezett fejlesztésekkor javasoljuk az egyszerű formák és színvilág használatát. Külön figyelmet érdemes fordítani a gazdaság területén lévő növényzet ápolására, megtartására, mely a település szempontból is meghatározó elem tud lenni.

TELEPÍTÉS

A terület fejlesztésénél, új épületek építésénél fontos szempont a „szellős” elhelyezés. A tömbszerű kialakítás nem illeszkedik a falusi léptékhez.

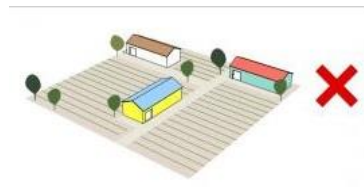
TETŐFORMA

Az újonnan készülő épületek és a meglévők lefedésénél egyszerű tetőformák alkalmazása javasolt. A bonyolult formákat kerülni kell.

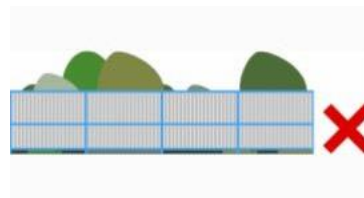
SZÍNHASZNÁLAT

A felújításoknál nem javasoljuk a hivalkodó színek alkalmazását. A zöldfeklületbe illeszkedő, földszínek használatát javasoljuk.

KERÍTÉS

A terület szükséges bekerítésénél az áttört megoldást javasoljuk.

5/6. AJÁNLÁSOK A REPÜLŐTÉR TERÜLETÉRE

Taszár és a térség szempontjából kiemelkedő fontosságú a repülőtér fejlesztése, melyhez több anyag és program is készült már.

Jelen kézikönyv keretein belül is fel szeretnénk hívni a folyamatokban részt vevők figyelmét, hogy készülő szakmai anyagok egyeztetése során kiemelt figyelmet érdemes fordítani a várt beruházás településképet alapjaiban megváltoztató szerepére is. Fontos, hogy a tervezési folyamat része legyen egy teljes, a település egészéhez is igazodó arculati terv készítése is. Fontos, hogy a beruházás

méreteihez illeszkedő háttéranyagok, programok készüljenek, melyek biztosítani tudják a majdani a sikert is. Ha a szükséges, és évek óta nagyon várt fejlesztés egyszer valósággá válik, ne érje váratlanul, felkészületlenül a települést.

Nagyfokú előrelátásra van szükség egy ilyen jelentős beruházás előkészítése során, és a szempontok közül nem szabad kihagyni az elérhető, minőségi környezet iránti igényt sem.

forrás: H-bon Mérnöki Iroda Kft

5/7. AJÁNLÁSOK A GARÁZSSOR KARAKTER TERÜLETÉRE

A garázssor nemcsak településképet zavaró problémájának megoldása már több évtizede jelenlévő feladat. A tulajdonviszonyok rendezése után egységes, program, épület és

környezetrendezési terv készítése és ez alapján ütemezett felújítás, szükséges mértékben inkább új építése javasolható. A garázsoknál egyszerű megoldásokat javaslunk, rendezett egységes bejáratokat és a nagy falfelületek növényzettel történő

takarását. A garázssor építéskor széleskörű egyeztetésre lesz szükség.

A településképi szempontjából elfogadható a lapos, az alacsony és a magasabb hajlásszögű tetőfedés is. A jó végeredmény záloga ebben az esetben az egységes, zöldfelület rendezésre, térvilágításra és utcabútor rendszerre is kiterjedő koncepció

és terv. A koncepció kidolgozásakor megfontolásra javasoljuk, hogy biztosítsanak majd zárt és fedett-nyitott

közösségi tereket, „műhelyházakat”, kézi autómosási lehetőséget is. Az emeletes házak lakói számára

életminőséget javítani tudó beruházás, lakótelepi garázs- rehabilitációs program kidolgozását javasoljuk.

Az épület formai megjelenésénél elfogadható a hagyományos és a modern kialakítás is, szerkezeténél az épített és a készház rendszer is. Szempont a mindenre kiterjedő egységes megjelenés, az időtálló anyaghasználat. Ezt érdemes követelményként megfogalmazni.

5/8. AJÁNLÁSOK ZÖLDFELÜLETEKRE, UTCÁKRA, KÖZPARKRA, TEMETŐRE, SPORTTERÜLETEKRE

FÁSÍTÁS, FASOR TELEPÍTÉS ESETÉN IRÁNYADÓ ELVEK:

A fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § szerint

„(1) Fás szárú növény az ingatlan azon részén és oly módon telepíthető, hogy az – figyelemmel az adott faj, fajta tulajdonságaira, növekedési jellemzőire, szakszerű kezelésére – az emberi életet és egészséget nem veszélyeztetheti, a biztonságos közlekedést nem akadályozhatja, valamint nem okozhat kárt a meglévő építményekben, létesítményekben, és nem akadályozhatja azok biztonságos működését.

(2) A közterületen lévő fasor fahiányainak pótlása csak az adott fasor vonalába történő telepítéssel, a fasorra jellemző faj, fajta felhasználásával történhet, ha annak környezeti feltételei adottak.

(3) Fás szárú növény pótlása nem történhet az 1. mellékletben felsorolt fajok egyedeivel.”

1. melléklet az inváziós fajú fás szárú növényeket tartalmazza:

Magyar név	Tudományos név
fehér akác*	<i>Robinia pseudoacacia</i>
amerikai kőris*	<i>Fraxinus pennsylvanica</i>
mirigyes bálványfa*	<i>Ailanthus altissima</i>
cserjés gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
kései meggy	<i>Padus serotina</i>
zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

* Kivéve a kertészeti változatok.

A Dél-Dunántúli Nemzeti Park Igazgatósága ennek további kiegészítését javasolja a Mihály B.-Botta-Dukát Z.: Biológiai inváziók Magyarországon. Özönnövények I-II. A KvVM Természetvédelmi Hivatalának 9.-10 tanulmányköteteiben leírtak figyelembevételével.

A település meghatározó utcája a Toldi Miklós utca fásítása, közvilágítása városi karakterű. Igényes kialakítású.

KÖZPARKOK

A zöldfelületek karbantartása, fejlesztése folyamatos feladata a település közösségének. A növényzeten kívül településképet meghatározó szerepe van az

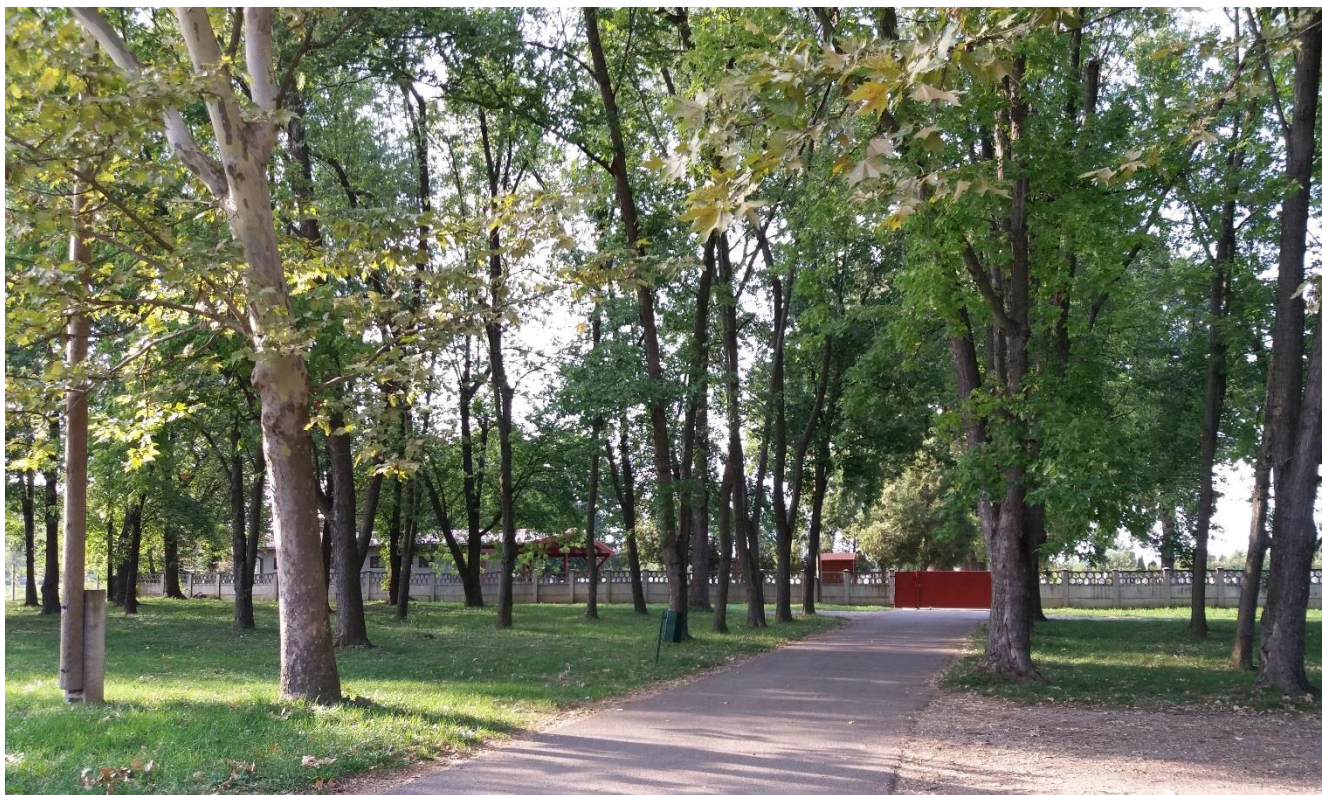

utcabútoroknak – padok, szemetesek, kerékpártárolók, pihenőasztalok - is. Az elemek bemutatásával az a célunk, hogy felhívjuk a figyelmet, hogy ezen esetben is az egységes rendszer következetes alkalmazásával lehet rövidtávon is látható eredményt elérni. A bemutatott rendszernek előnye még a vandálbiztos tartószerkezet és az is, hogy a kerékpártárolónál megoldható a biztonságos lekötés is. Településképet meghatározó elem tud lenni (pl. a Toldi Miklós utcánál, vagy a Laktanya környékén javasolható pollerek elhelyezése).

TEMETŐ

A temető megközelítését nagyvárosok is megirigyelhetik. Tudatosan telepített koros fák alatti parkolóhelyekkel, burkolt bejáróval rendelkezik. Belső területe gondozott, növényzete igényesen kialakított, taralék fejlesztési területtel rendelkezik.

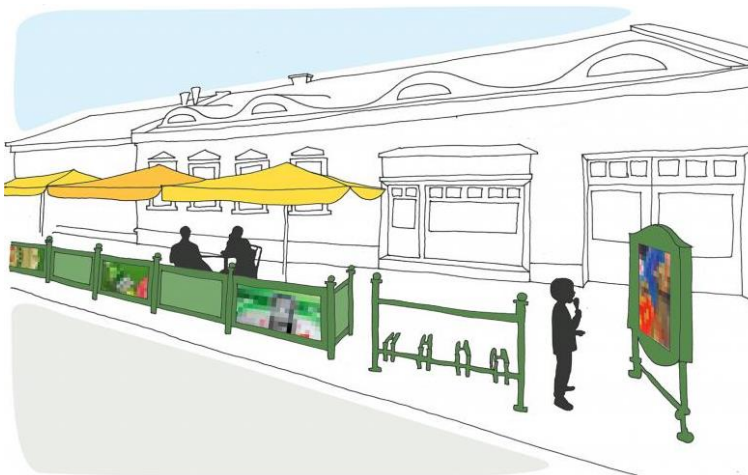
A temető fejlesztésénél javasoljuk a bejárat kiemeléséhez temetői karakterű egyedi főbejáratú kapuzat elhelyezését. Javasoljuk még a közterület rendezését, részben burkolt felületű parkolók kiépítését, a hétköznapi pihenőhelyek kialakítását.

A temetői fejlesztés része lehetne egységes, egyedi tervezésű, Taszári arculatú urnakert kialakítása.

5/9. AJÁNLÁSOK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁKRA, REKLÁMHORDOZÓKRA, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEKRE

HÍRDETŐTÁBLÁK:

BUSZMEGÁLLÓK:

A település belső területein egységes, városias jellegű buszmegálló rendszer található. A választott típus jól megoldja, hogy több helyen lakóházak vagy zöldterületek előtti az elhelyezésük. Fenti típus belső területeken belüli alkalmazása a továbbiakban is javasolható.

A 61-es számú főút mellett a buszmegállók a település kapujaként is működnek. Az átutazók számára itt jelenik meg Taszár, ezért javasunk kiemelt figyelmet fordítani egyedi, települési arculatot a külvilág felé közvetítő buszmegálló-pár tervezését, kihelyezését.

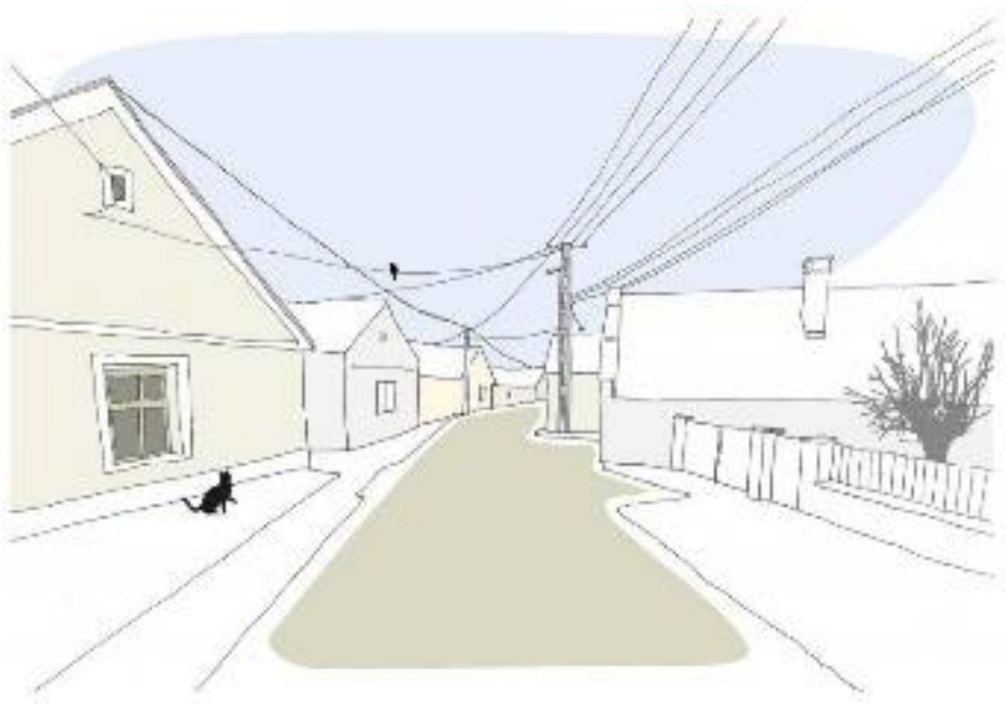
A kép forrása:

<http://hg.hu/cikkek/alkotok/14942-diakok-epitik-uja-devecsert>

AJÁNLÁSOK ELEKTROMOS VEZETÉKEKRE, OSZLOPSOROKRA

Taszáron több utcában találkozunk földkábeles kialakítással, mely településképi szempontból a legjobb megoldás. A légvezetékes kialakításnál nem csak a vezetékek látványa az, ami zavaró, a településképi szempontjából legalább ilyen lényeges, hogy a földkábeles megoldás jobb lehetőséget ad az utcák és a közterületek fásítására, növényesítésre.

6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása

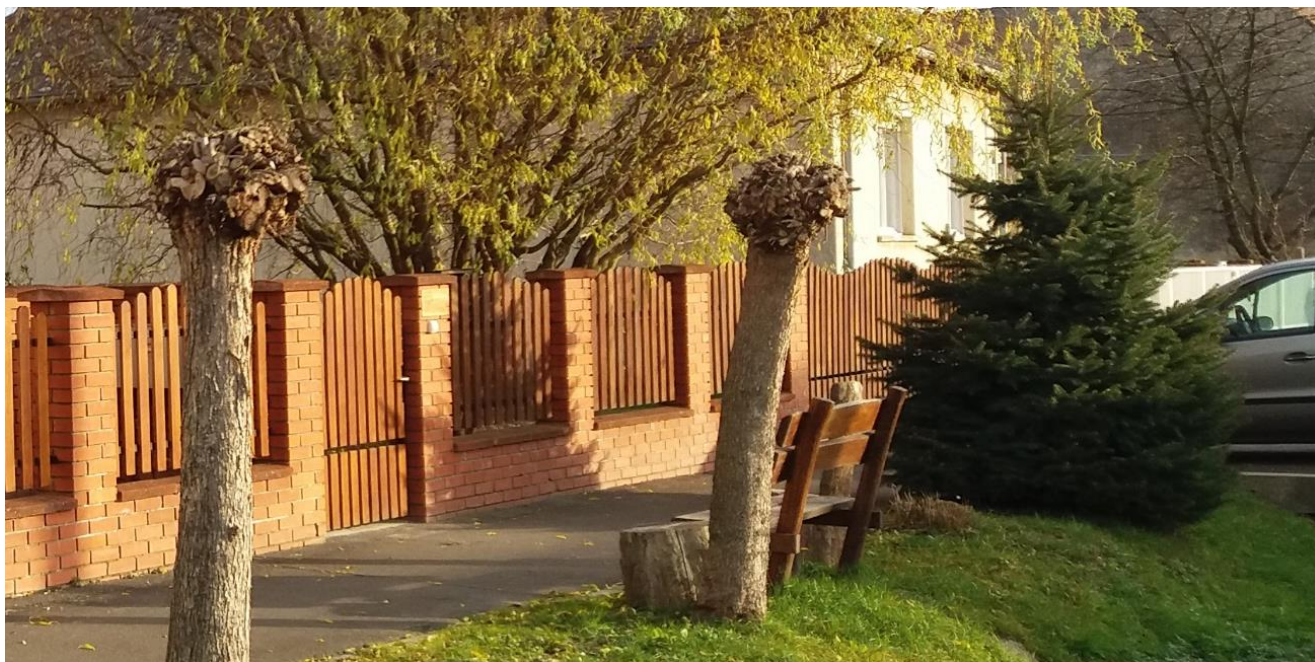
JÓ PÉLDÁK ÁTTÖRT ÉS TÖMÖR KERÍTÉSEKRE, GONDOZOTT ELŐ ÉS OLDALKERTEKRE

A rendezett kerítések és előkertek nem csak az épület lakóinak nyújtanak szép látványt, hanem az utcakép is szebbé, kulturáltabbá válik. A rendezett kocsibejárók is az utcakép alkotóelemei.

A kerítésen és a kapun kívül a telken belüli növényzet is a településképp meghatározó része.

Jó példa tégl- fa kerítésre, utcai kispadra

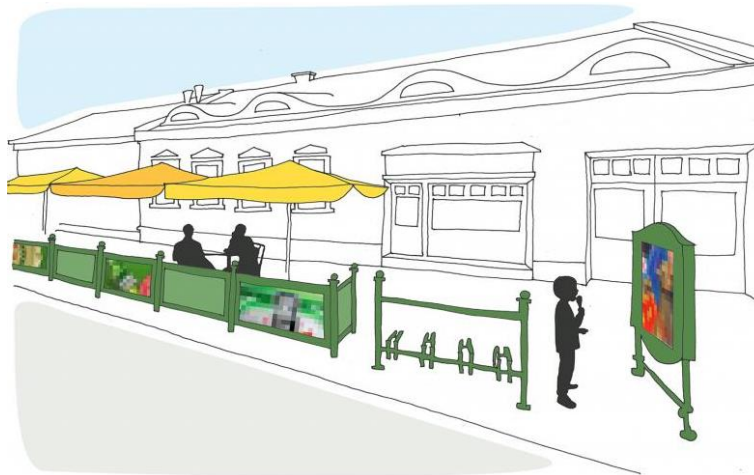
Tömör tégl- és áttört kerítésekre is találunk több példát.

7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

Sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

HÍRDETŐTÁBLÁK:

BUSZMEGÁLLÓK:

A település belső területein egységes, városias jellegű buszmegálló rendszer található. A választott típus jól megoldja, hogy több helyen lakóházak vagy zöldterületek előtti az elhelyezésük. Fenti típus belső területeken belüli alkalmazása a továbbiakban is javasolható.

A 61-es számú főút mellett a buszmegállók a település kapujaként is működnek. Az átutazók számára itt jelenik meg Taszár, ezért javasunk kiemelt figyelmet fordítani egyedi, települési arculatot a külvilág felé közvetítő buszmegálló-pár tervezését, kihelyezését.

A kép forrása:

<http://hg.hu/cikkek/alkotok/14942-diakok-epitik-ujja-devecsert>

HÁZSZÁMTÁBLÁKRA JÓ PÉLDÁK:

A település egységes arculatának kialakításához házszám táblák

rendszere is hozzá tud járulni. A

térségben

erre is

találunk több

szép példát. A

falusias karakterű településrészen érdemes lenne megfontolni egységes, egyedi rendszer alkalmazását.

Forrás: A bemutatott elemek Beiczner Judit keramikus művész munkái

HULLADÉKGYŰJTŐK TAKARÁSÁRA JÓ PÉLDÁK

2017. DECEMBER

FORRÁSJEGYZÉK, ELŐKÉPEK

KÖSZÖNETNYÍLVÁNÍTÁS

<http://www.taszar.hu/>
<https://www.google.hu/maps>
<http://mapire.eu/hu/>
<https://www.teir.hu/>
<http://www.h-bon.hu/htm/referencia.htm>
<http://epiteszforum.hu/mi-lesz-veled-lakotelep>
www.hobbytec.hu/10-db-sor-garage-gipsz-es-lapos-ezt-siebau-gmbh-297x5960-cm.html
<http://sico.hu/keszgarazs/>
http://www.minalunk.hu/mor/index.php?n=5&tartalom_id=33332&area=497
<http://hg.hu/cikkek/alkotok/14942-diakok-epitik-ujja-devecsert>

Köszönjük Tarlósi Józsefnek a segítséget, és a fényképeket!
Rendszerezett, településképet dokumentáló fényképei nemcsak ezen dokumentum készítésekor jelentenek értéket.

Köszönjük Kontsagh Sándornak a taszári Hely- és Repüléstörténeti Kiállítás településtörténeti szempontú bemutatását és a szakmai anyagokba való betekintés lehetőségét.

Köszönjük az Önkormányzatnak, és a képviselő- testületnek a közreműködését, a lakosságnak a fórumokon való részvételt, az építő jellegű írásos beadványokat, és a hozzászólásokat.

